

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
MANÈ DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM,

Die Jovis terciâ Decembris 1711.

M. FRANCISCO POUSSE,
DOCTORE MEDICO,

PRÆSIDE.

An Acida Variolarum Eruptioni Noxia?

I.

VARIOLÆ Exanthemata sunt sive papulæ ad cutem Efflorescentes, febre, inflammatione, suppuratione aliisque minüs genuinis stipatæ symptomatis. Aliæ majori, minori aliæ distinguuntur ferociâ symptomatum, distinctasque has, confluentes illas novissimi celebrant Authores. Quæcunque, easdem perlustrant periodos, invasionisque, eruptionis, suppurationis & declinationis, sive desquamationis seriem & normam subeunt. Invasio dira sæpius creat mala, rigorem, calorem intensum, capitis & dorsi dolorem atrocissimum, insultus Epilepticos, anxietates, vigilias aut somnolentiam, nauseam, vomitum & pectoris angustias. Circa diem quartum Eruptio cuncta remittit, & faciem præcipuè ac pectus pustulis subrubris in dies grandescuntibus, ac in acumen desinentibus fœdat, quæ carnem circumjectam rubore inficiunt & torquent phlogosi. Octavum circiter diem phlogosin solvit suppuratio, quam febris aliorumque symptomatum exasperatio prænuntiat, pustulæque prius leves & rubræ, asperæ & subflavæ conspiciuntur, suæque vigent sævitie symptomata, dum perfecta

subegerit maturatio. Hæc die undecimâ febrem, tumorem, dolorem tenſivum & lancinantem adimit, ſuique fit compos æger & puſtulas videt ſquammarum decedentes, in quo abſoluta morbi curatio. Variolis erumpentibus malè, periclitatur æger, neque fermenti diſſilatio meliùs naturæ voto reſpondet, quàm ſub puſtularum ſpecie erumpens. Hinc quanta eruptionis habenda ratio liquet, quæ ut feliciter cedat motus naturali proximus deſideratur.

I I.

CORPUS Variis inſtructum organis, varias excretionum abſolvit ſpecies. Quicquid è ſuo penu reſpuit, tanquam quid ſibi moleſtum, exterminat, nec unquam plures ſimul feriantur excretiones abſque corporis detrimento. Secretionum opus à motu temperato. Segnis aut eſſrænis parùm ſecretioni idoneus. In medio ſtat vita. Quò à temperato magis alienus ſanguinis motus, eò majus æger vitæ lubit diſcrimen. In variolis eſſrænis motus ſæpe mortem infert propterea; qui primis diebus furit, mortem minitatur, eruptioni prorsùs officiens. Eruptio certas habet leges, quas infringere piaculum. Motus ſanguinis parùm auctus, cutis laxa & mollis, alvus aſtricta aut ſaltem pigra ſymptomatum remiſſionem ſimul & eruptionem pollicentur non inſauſtam. Hunc nature niſum & criſin parit fermentum ſolida laceſſens & liquidorum perturbans diatheſin; hinc in his fermentatio, in illis irritatio; hinc novis & repetitis iſtibus ſolida ſanguinem agunt, qui per corporis incernicula heterogenea ſecludit. Dubio ſæpiùs marte natura dimicat, victrix tandem, dum ſolidorum Elater nec corrugationibus aut criſpaturis, nec nimia peccat laxitate, nec ſanguinis priùs impura craſis, quæ heterogeneis jam turgens, fermentationi nimia viam ſternit, in quo prælio fatiſcit æger & extinguitur.

I I I.

CRISIS nulla ſine impuri ſecellu. Naturæ labor fruſtraneus & lethalis, ni totius corporis Elateres ſuâ vigeant virtute; hinc ægrotaſtes quos lentè & diù depaſcit febris, criſeos perfectæ rarè expectantur opem. ſolidorum vis obtuſa & iners, ſanguinis circuitum languidè abſolvit; hinc ſales, quibus gravatur, aut viſcida, quibus quaſi irretitur, ipſius craſin inſiciunt & omninò peſſundant. Sanguis grumofa ſeu pingui, oleoſa & rubrà parte coaleſcit & ſeroſa. Hæc illius eſt vehiculum, ſaliumque & cæterorum excrementorum condus. Quò ſeroſus latex purior, eò ſanguinis motus liberior. Morborum ſedes & origo non inſolita ſerum impuris ſcatens & inſarctum, unde quaſi concretum, ſolidorum motui malè cedit oſcillatorio; ſic languidè ſecretionum cuditur opus; hinc ſolida corrugata ſe ſe tremulè & quaſi ſubſultim movent; quæ tandem, ſolidorum mole diù contracta & depreſſa, tonum amittunt, & laxa nimis irritos edunt niſus. Ex alterutro ſolidorum aut liquidorum

3

vitio, functionum læsio. Morborum initia Erethismum in solidis, progressus laxitatem creant. Hæc vix medicinæ legibus obtemperat, Chronicosque ægrè medicabiles parit affectus. Primi morborum insultus, ut ut feroces, melioris sunt spei, nec illis vacuas præbet manus medicina, motum defultorium ad naturalem reducens: nec unica hæc spectanda salus nisi, ab his quæ sales, cæterasque sanguinis fæces valent solvere, solidisque virtutem restituere. Hæc ab alio fonte quàm à salium penu, maximè acidorum, haurienda, quæ solidis vim & non virtutem pondusque, & fluidis concretionem adjiciunt

I V.

MORBORUM semina præcopiâ aut exquisitâ indole, variè corpus agunt. Quæ acri vigent fermento citiùs & sæviùs prorumpunt, nec, in motum acta, diù suam celant ferociam. Lentiùs mitiùsque exerit vim fermentum hebes, grave & viscidum, seriùsque dispenditur; hoc obstructionis; illud φλογὶς ὁρῆσις occasio & causa. Variolarum lues suum prænuntiat exitum immani symptomatum catervâ præcurrente. febris intensa ægrotantis jacturam molitur, viscera æstuant, cutis exarescit, sitis urget nullaque corporis pars incendii vim eludit. omnes refrigerio exigunt recreari. unde tanti æstus temperatio? à salium fermentationem concitantium solutione & exilio. sales in sanguinis sero luxuriantes gravem sibi inferunt luctam exagitati, nec cessât prælium nisi ipsorum fiat depressio, nec rata salus absquæ eorum secretionem, undè solida suam resumunt vim & modum, fluidorumque resarcitur lenis circuitus. motum hunc ex acidorum usu redintegrandi spes nulla. Acida corpora sunt aculeis hirsuta & præ mole gravia; hinc ex utroque suo malo genio, utrinque feriunt. præ mole vasa, jam pro fermentatione distenta nimis, deprimunt & laxant, undè motùs languor & ignavia, eruptioni penitùs infaulta, serosique laticis hinc concretio nova. pro acie, irritationem, antè inchoatam, adaugent; undè solidorum nova concussio; in liquidis novus fermentationis gradus motus que universi corporis ultrà modum rapidus & exlex secretioni contrarius. rapidior motus cuncta simul promiscuè abripit. levia cum gravibus aufert, nullaque illarum pars suam servat sedem, situm & ordinem, incerniculorum hiatus præterlabitur, nec fit ulla, nisi tenuis & aquosi seclusio. nulla ex segniori motu crisis. partes crassæ imò subsident & pro mole graves, torpescunt, vixque & ægrè provolvuntur cæterisque obijciunt repagula; hinc totius œconomix perversio & animalis exitium,

V.

ERUMPENTES malè variolas, præ nimio æstu, qui viderit, calorem immodicum temperare studeat, fermentationis materiam detrahens. sales diluat, potum tenuem & aquosum dulcemque ministrando. soluti sales foras secedunt. rigidi & asperi Erethismos, Phlogosin inurunt.

Acida sanguinis fervorem compescunt ab insolatu nimio vel alio extraneo calore concitum solidis, nimium à spirituum impetu concussis, pondus addendo, liquidisque ultrà modum solutis, impetiendo concretionem. Acida fermentativum temperando, progressivum lædunt motum; hinc novissimus error priore pejor, sæpius immedicabilis, non unica acidorum species nec eodem fonte scaturit, varia mixtura speciem astruit variam. alia ortu, casu alia, arte alia prorumpit, acida ortu è vegetabilibus & mineralibus emergunt, scilicet malis Citriis Aurantiis, Limonibus, Pomis, Pyris, Prunis, Cerasis, Oxalide, Oxytriphyllo, Berberi, &c. Mineralium pauca quæ acido non sint sale saturata, cui suam debent concretionem, veluti sulphur, nitrum, vitriolum. quæ casu & proprio fermento acescunt mixti proferunt resolutionem, velut acetum, vini exoluti & vapidi fœtus acidi sales quos cudit ars plerùmque vi præstant causticà: at quamcunque referant speciem nunquam ab illis amica naturæ exurgit dulcedo. quò illorum spicula rigidioris fuerint molis, è corpori magis infensa, magisque vellicant & pungunt, astringuntque morsu, corporisque ^{superficies} sistunt in variolis necessariam. ab iis igitur temperandum, maximè variolis erupturis & erumpentibus, ubi laxare opus, non coactare, emollire, non indurare, rarefacere, non densare, aperire, non occludere, movere, non sistere; alioquin acidas jam & amaras variolas, acerbiores redditurus, acido proinde cantico, justà de causâ à doctis excipiendus.

Ergo Acida Variolarum Eruptioni Noxia.

Domini Doctores disputaturi.

<i>M. Joannes Baptista Enguehard.</i>	<i>M. Joannes Baptista Fermilhuis.</i>	<i>M. Ludovicus Gayant</i>
<i>M. Claudius Vergne Chirurgia Professor.</i>	<i>M. Joannes Dpinet Pechard Scholarum Professor.</i>	<i>M. Franciscus Vézou.</i>
<i>M. Ludovicus Guillot.</i>	<i>M. Philippus Fontaine.</i>	<i>M. Dominicus de Farcy.</i>

Proponebat Parisiis JOANNES BAPTISTA SILVA,
Burdigalensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1711.

Apud Viduam Francisci Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typog.